

Nimfea

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

kiemelten közhasznú társadalmi szervezet

Postacím: 5420 Túrkeve, Postafiók: 33.

Központ: Túrkeve, Ecsegi u. 22.

Telefon & fax: +36 56/361-505

Drótposta: info@nimfea.hu

Rendőrkapitányság

Szeghalom

Kossuth tér 1. sz.

5520

Tisztelt Rendőrkapitányság!

Bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt kívánunk feljelentést tenni ismeretlen tettes ellen, amiben kérjük sürgős eljárásukat.

A Dalerd Rt. Körösladány térségében megkezdte egy 418 ha vaddisznóskert készítését. (helyrajzi számok: körösladányi: 0241/5, 0241/13, 0241/17, 0241/18, 0241/19, 0242, 0243/2, 0243/3, 0243/4, 0243/16, 0243/17, 0240/1, 0240/2, 0240/3, 0243/7, 0243/8, 0243/9, 0243/10, 0243/11, 0243/12, 0243/13, 0243/14, 0243/15; szeghalmi: 01306, 01307/1, 01308, 01309/1, 01314, 01319/1, 01321, 01322/11, 01322/3, 01315/1, 01315/2, 01317/1, 01317/2, 01319/2, 01322/10, 01322/12, 01322/13, 01309/2, 01309/3, 01310/7) A területen számos védett növény és állatfaj él, emiatt levélben tájékoztattuk a kivitelezőt ezen tényről. (Levelünk a jelen levelünk 1. sz. mellékletét képezi)

A természetvédelmi törvény 2. § c) pontja alapján a törvény rendelkezéseit alkalmazni kell a jogi személyek természet védelmével kapcsolatos kötelezettségeinek meghatározása. Ennek szellemében írtunk meg levelünket a Dalerd Rt.-nek. A Dalerd Rt. válaszában (2. mellékelt) arról tájékoztattott bennünket, hogy az információnak birtokában van, és véleménye szerint engedélye van e tevékenységre.

Sajnos ez az állítás **valótlan** volt, a Dalerd Rt.-nek sem akkor, sem azóta **nincs engedélye semmilyen védett élőlény veszélyeztetésére vagy elpusztítására**, holott a természet védelméről szóló 1996. évi LIII-as (továbbiakban: természetvédelmi törvény) 42. szakaszának 1.) és 2.) bekezdése kimondja, hogy „*Tilos a védett növényfajok egyedének veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.*” Kimondja továbbá, hogy gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek megőrzéséről.

Miután a törvény hatálya kiterjed valamennyi természeti értékre (3. § (1)), és a védett állat- és növényfajok állományai természeti értéknek minősülnek, emiatt a törvény alapelvében megfogalmazottak alapján (5. §) **minden jogi személy kötelessége a természeti értékek és területek védelme, és ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében**, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, és a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen (5. § 1.) és 2.) bekezdések – idézve a törvény szövegéből).

A törvény 8. szakaszának (1) bekezdése kimondja: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.” és a 11. § (1) kimondja: „**A vadgazdálkodás, vadászat, halgazdálkodás, halászat és horgászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését**”.

Mindezek figyelmen kívül hagyásával 21641/1/2005. számú FVM engedély birtokában a Dalerd Rt. vaddisznóskert építését kezdte meg. Az építés és területrendezés során ismeretlen tettesek az igazoltan jelenlévő pettyegetett őszirózsa (*Aster sedifolius* subsp. *sedifolius*), sziki kocsord (*Peucedanum officinale*), magyar szegfű (*Dianthus giganteiformis* subsp. *pontederae*), kacstalan lednek (*Lathyrus nissolia*), nyúlánk sárma (*Ornithogalum pyramidale*) állományait pusztították (3. sz. melléklet), és kivitelezés során további természeti értékek veszélyeztetését követik el.

A kivitelezéssel a Dalerd Rt. megsértette a természetvédelmi törvény 8. szakaszának 1.) bekezdését, 11. szakaszának 1.) bekezdését, 16. szakaszának 1.) és 2.) bekezdését, a 17. szakasz 1.) és 2.) bekezdését, 42. szakaszának 1.) és 2.) bekezdését. Súlyosan megsértették továbbá a „védett és fokozottan védett életközösségekre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról” szóló 67/1998. (IV. 3.) kormányrendelet 3. szakaszát, ami kimondja: „A védett életközösségek megóvását a) azok biológiai sokféleségének megőrzésével, b) a növénytársulások esetében, az azokat alkotó növényfajok természetesen kialakult arányának fenntartásával, c) természetes [Tot. 4. § c) pont] vagy természetközeli állapotú [Tot. 4. § d) pont] élőhelyeik fenntartásával és védelmével kell biztosítani.”

A kivitelezési munkák során (3. sz. melléklet) fotós dokumentációval, szemtanúkkal, és helyszíni vizsgálattal igazolhatóan, véleményünk szerint **ismeretlen tettesek környezetkárosítás és természetkárosítás bűncselekményét követték el.**

Mindemellett a mellékletben felsorolt fajok mellett véleményünk szerint a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről alapján is és a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a „védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről” alapján is kiemelt jelentőségű *Gortyna borelii lunata* (nagy szikibagoly) faj állománya is jelentősen sérült, vélhetően pusztult is, de mindenképp súlyosan veszélyeztetett állapotba került. Ez a 3. sz. mellékletben számolt pénzben kifejezett értékét jelentősen növelni fogja. Ennek megállapítására javaslunk szakértőt bevonni.

Megjegyezzük, hogy dr. Baranyi Tamás, a Debreceni Egyetem oktatója a faj egyik legjobb hazai ismerője. (Elérhetősége: 06-30/388-60-63)

A bűncselekmény megállapítható, hiszen a kivitelezési munka során ismeretlen tettesek **megsértették Btk. 280. szakaszának (1) bekezdését**, ami kimondja, hogy bűncselekményt követ el, aki az élővilágot, valamint annak összetevőit jelentős mértékű szennyezéssel vagy más módon „*a*) veszélyezteti, *b*) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota csak beavatkozással állítható helyre, *c*) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota nem állítható helyre”. Jelen esetben sajnos ezen tényállás megállapítható, csakúgy, mint a **Btk. 281. szakaszának a megsértése**, hiszen „*a*) fokozottan védett élő szervezet egyedét, *b*) védett élő szervezet egyedeit, feltéve, hogy azok külön jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legalacsonyabb értéket”, jogellenesen károsítja vagy elpusztítja, az büntettet követ el.

A Btk. vonatkozó szakasza alapján büntetendő tehát az, aki „*b*) védett (...) 3. élő szervezetek életközösségét, vagy azok élőhelyét jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatja.”

A bűncselekmény szemtanúja: Monoki Ákos, elérhetőség 06-56/361-505. (5420, Túrkeve, Ecsegi u. 22.), Sallai R. Benedek 06-20/391-41-47 (5420, Túrkeve, Pf: 33.).

Az ügy államigazgatási előzményeiről állok rendelkezésére jómagam is. Elérhetőségem: Sallai R. Benedek, 06-20/391-41-47 (5420, Túrkeve, Pf: 33.). Az élőhely állapotával kapcsolatban a Körös-Maros Nemzeti Park munkatársai több alkalommal jártak a területen. (5540, Szarvas, Anna-liget, Pf: 72. 66/313-855)

A természetkárosítással számos más jogszabályt is megsértettek az elkövetők, és a következő időszakban további természetkárosító tevékenységek várhatók az érintett területen. Ennek megelőzése érdekében kérem, hogy fokozott alapossgal és soron kívüli eljárással mielőbb vizsgálják ki a feljelentésünket.

Tisztelettel, jó munkát kívánva:

Sallai R. Benedek
ügyvezető

Túrkeve, 2006. november 11.

3. sz. melléklet

I. Táblázat: A kerítésépítéssel és a gyepek széleinek és más részeinek megtárcsázásával ismeretlen tettesek által **elpusztított** természeti értékek a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a „védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről” jogszabály alapján:

Faj	Védettség	Pénzben kifejezett természetvédelmi érték tövenként/egyedenként (HUF)	Elpusztított tő/egyed	Elpusztított érték (HUF)
Pettyegetett őszirózsa (<i>Aster sedifolius</i>)	Védett	2000	8500	17.000.000
Sziki kocsord (<i>Peucedanum officinale</i>)	Védett	2000	860	1.720.000
Nagy szegfű (<i>Dianthus giganteiformis</i>)	Védett	5000	160	800.000
Nyúlánk sárma (<i>Ornithogalum pyramidale</i>)	Védett	2000	190	380.000
Elpusztított védett természet érték pénzüsszegben (HUF) kifejezve, összesen:				19.900.000

II. Táblázat: A vaddisznóskert üzembe helyezésével **veszélyeztetett** természeti értékek a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a „védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről” jogszabály alapján:

Faj	Védettség	Pénzben kifejezett természetvédelmi érték tövenként/egyedenként (HUF)	Veszélyeztetett tő/egyed	Veszélyeztetett érték (HUF)
Pettyegetett őszirózsa (<i>Aster sedifolius</i>)	Védett	2000	60.000	120.000.000
Sziki kocsord (<i>Peucedanum officinale</i>)	Védett	2000	15.000	30.000.000
Nagy szegfű (<i>Dianthus giganteiformis</i>)	Védett	5000	3500	17.500.000
Kacstalan lednek (<i>Lathyrus nissolia</i>)	Védett	2000	900	1.800.000
Nyúlánk sárma (<i>Ornithogalum pyramidale</i>)	Védett	2000	1500	3.000.000
Veszélyeztetett védett természet érték pénzüsszegben (HUF) kifejezve, összesen:				172.300.000

Fotós melléklet:

2006. május 29-én készült felvétel, melyen jól látható, hogy a kerítés alapjának kiásása során több, mint 10 km hosszan kiásták a védett pettyegetett őszirózsákat (*Aster sedifolius*)

2006. május 29-én készült felvételen jól azonosítható, hogy a védett növényfajok kiásása nagy területet érint

2006. október 18-án készült felvételen jól tetten érhető a védett növényfajok módszeres pusztítása, a virágzó védett pettyegetett őszirozsa (*Aster sedifolius*) és egyéb védett növények számára élőhelyet nyújtó gyepek egy részét megtárcsázták.

A megépült kerítés két oldala közötti különbség jól látható: A helyi védett terület védett növényei a kerítés széléig nőnek, míg bal oldalról a munkafolyamatoknak köszönhetően sok ezer védett növény pusztul el, helyükön mérgező és allergén gyomfajok (csattanó maszlag, parlagfű) terjednek.

Megtárcsázott őszirózsás gyep, a beavatkozás következtében ezernél is több tő növény pusztult el.

